

ERIK GLIPPINGS JAGTHYTTE

8643 Ans By

Ruinen af Erik Glippings jagthus blev fredet af Nationalmuseet ved en frivillig fredning i 1907.

Fra parkeringspladsen ud til vejen
Præstevangen gennem Grønbæk leder en kort
grusvej frem til ruinen.

Henvisningsskilt ved grusvejen.

Ruin og infotavle set fra sydvest.

Administration

Ejerforhold
Oprettet
Sidste rettelse
Tilsyn og beskadigelser
Pleje, skiltning og 100 m.-zone
FREDNINGSNR.
STEDNR.

Silkeborg Kommune
2011
01-2011
Kulturarvsstyrelsen - [KUAS](#)
[Silkeborg Kommune](#)
[231017](#)
[130604-4](#)

Find Fortidsmindet med GPS

GPS
Længdegrad 9.614357
UTM-system
Breddegrad 56.276274
E 538042 N 6236998

Beskrivelse

Middelalderruinen kaldet "Erik Glippings Jagthytte" i Grønbæk øst for Kjellerup er et lille ca. 11,5 x 7 m. stort og næsten rektangulært fundament efter en stenbygning, som rejstes på stedet omkring år 1200. Tomten blev undersøgt af Nationalmuseet allerede i 1876, men der blev ikke gjort nogen genstandsfund, som kunne datere bygningen eller belyse husets funktion nærmere. Kun fundet af en række knogler fra et stort vildsvin indikerer, at huset måske blev opført og brugt som jagthytte.

I middelalderen var den bedste jagt underlagt kongen og der var meget streng straf for at forgribe sig på kongens jagtvildt: Adelsmænd blev straffet med fængsel, bønder blev hængt - og deres hunde fik tilmed hugget det ene ben af, for at forhindre ulovlig jagt på kongens arealer.

Kongens jagtområder - de såkaldte "Vildtbaner" - blev nøje overvåget af kongens embedsmænd, og spredt rundt omkring i landet, især i skovområder, ses stadig markeringer af jagtområderne med de såkaldte "Vildtbanesten" med kongens monogram. Store områder var derfor "krongods" og efter reformationen blev mange store landområder tilhørende klosterordenene direkte indlemmet som krongods.

Den solide bygning eller jagthytte ved Grønbæk, menes også at have fungeret som lejlighedsvis logi for kongen og hans følge, idet Grønbæk ligger naturligt for datidens dagsrejser mellem kongeslottet i Skanderborg og Viborg. I det jagtrige midtjyske område kendes der fra skriftlige kilder til tilsvarende bygninger i Sdr. Vissing, Them, Rye, Sepstrup og Løgager.

Det er brugen både som logi og jagtslot, som gav stedet navnet "Erik Glippings Jagthytte". Det fortælles, at Kong Erik Glipping (1259-1286) overnattede i huset natten forud for mordet på ham i Finderup Lade syd for Viborg natten til 22. november 1286. Mordet forblev uopklaret, men 9 stormænd - herunder Marsk Stig og Grev Jacob af Halland, 4 riddere samt 3 væbnere blev alle på Danehoffet i Nyborg året efter beskyldt for mordet og dømt fredløse. De måtte derfor efterfølgende leve i landflygtighed i Norge, indtil de igen så muligheder for at vende tilbage.

Motivet for kongemordet er usikkert, men formodes af mange at have baggrund i kongens tiltagende magt, som adelen ikke bifaldt. Andre har fremført, at kongen skulle havde forgrebet sig på Marsk Stig's hustru, men mordet henstår stadig uopklaret som et af Danmarkshistoriens store mysterier!

Erik Glipping efterfulgtes som konge af sin søn Erik Menved, som fra en alder af blot 12 år og under vejledning af Hertug Valdemar regerede Danmark frem til sin død 1319.

De ruiner som i dag ses, udgør den stenbyggede kælderetage af et hus i flere etager. Der findes rester af munkesten på stedet, men huset over kælderens formodes at have været opført i bindingsværk med solide ege- eller bøgetræsbjælker. I sydvesthjørnet af kælderens ses en døråbning og den omkring 1 m. høje fundamentsmur er opbygget med natursten lagt i grusblandet kalkmørtel.

Der kendes intet til bygningens brugstid og der findes ej heller oplysninger om hvornår den endeligt blev nedrevet, og de værdifulde bygningsmaterialer blev sikkert genbrugt lokalt.

